

19.4.2000

Verksamhetsberättelse för 1999

Allmänt om projektet

För det länge planerade projektet var år 1999 ett år av avgörande betydelse. Det första tryckta bandet i serien (VIII/2: Solosånger) utkom och kunde presenteras för fackkretsar och den stora allmänheten. Vid den tillställning som ordnades i Helsingfors den 11.2. fyllde publiken musiksalen i Gamla studenthuset till bristningsgränsen. Breitkopf & Härtels båda direktörer, Lieselotte Sievers och Gottfried Möckel, var närvarande. Utgivningen tilldrog sig stor uppmärksamhet. Bifogat finns det anförande som redaktionskommitténs ordförande höll vid tillfället och där han redogör för projektets olika skeden och verksamhetsbetingelser.

För den tyska publiken presenterades det första bandet den 12.3. på Finlandsinstitutet i Berlin. Förlagets representanter deltog i tillställningen.

Det första bandet har rönt mycket positiv uppmärksamhet även inom fackkretsarna. Det tredje numret av tidskriften Musiikki (3/1999), som till stor del är ägnat Jean Sibelius, innehåller bland annat en diskussion om vissa editeringslösningar. Diskussionen om detta viktiga ämne torde fortsätta. I detta sammanhang poängterar Risto Väisänen, med hänvisning till skrivelser i vissa dagstidningar, att en editering är någonting mycket mera omfattande och mångfacetterat

än enbart korrigerings av tryckfel och utgivning av tidigare opublicerade verk, som medierna förenklat har framställt det för allmänheten.

Redan i föregående verksamhetsberättelse konstaterades det att man vid förhandlingar med undervisningsministeriet hade kommit överens om att projektets ursprungliga finansieringsplan som täckte fyraårsperioden 1996-1999 förlängs så att den täcker fem år på så sätt att ministeriet beviljar sin egen andel och att stiftelsernas andel finansieras med de medel som har sparats från de tidigare åren. Eftersom det återstående beloppet inte räckte till för att täcka utgifterna i sin helhet, beviljade Alfred Kordelinin rahasto på hösten 1999 ett extra anslag på 100.000 mk. Redaktionskommittén framför sitt värdsamma tack till alla finansiärerna.

Det andra band som står i tur att publiceras omfattar symfonin nummer två (I/3). Korrekturläsningen slutfördes och bandet fick tryckningstillstånd, men utgivningen uppsköts till år 2000. Den sista korrekturläsningen av följande band av solosånger (VIII/3) skedde under slutet av året. Tryckningsproceduren har visat sig vara ytterst tidskrävande och därtill har postgången orsakat oväntade fördröjningar. Enligt den tidtabell som uppgjordes i början av året skulle båda banden utkomma under hösten 1999. I anledning av fördröjningarna är det dock skäl att konstatera att det är fråga om ett exceptionellt krävande och svårt arbete och att den redan nådda utgivningstidtabellen enligt förläggaren är ovanligt snabb. Trots detta håller redaktionskommittén fortfarande fast vid det ursprungliga utgivningsprogrammet på två band om året och tillsammans med förlaget har kommittén försökt finna en verksamhetsmodell som gör det möjligt att nå detta mål. På det praktiska planet har redaktionen på grund av det långvariga arbetet och de mångahanda problemen skapat ett minutiöst uppföljningssystem. Med hjälp av det bokförs erfarenheterna och arbetsskedena samt alla beslut som fattats under arbetets lopp, så att de kan uppföljas i efterhand och utnyttjas som underlag till senare beslut.

Efter de ovannämnda banden står solosånger till

orkesterarrangemang i turen (VIII/1), och framställningen av notbilden har redan inletts. Arbetet med det första bandet av pianoverken och det fjärde bandet av solosångerna har framskridit så långt att manuskripten har kunnat sändas till de utomstående sakkunniga för granskning.

Redaktionen har sammanträtt månatligen, ibland oftare, och dessutom täta kontakter har hållits med förlagsredaktörerna. Dokumentet Editorial Guidelines, där redaktionsprinciperna finns samlade, har reviderats på basis av erfarenheterna. Redaktörerna arrangerade ett tredagars seminarium, där principerna behandlades, varefter professor Glenda Goss omredigerade dokumentet.

Den vetenskapliga redaktionen

Den vetenskapliga redaktionen för verket har haft följande sammansättning:

professor *Fabian Dahlström*, huvudredaktör
professor *Veijo Murtomäki*
docent *Kari Kilpeläinen*

Forskare:

professor *Glenda Dawn Goss*
magister *Jukka Tiilikainen* samt
docent *Kari Kilpeläinen* (20h/vecka)

Inom projektet skedde en viktig förändring då ett arbetsavtal ingicks med professor Glenda Goss, enligt vilket hon åtminstone under de närmaste åren bosätter sig fast i Finland för att arbeta heltid med projektet. Hon har även åtagit sig att bli huvudredaktör då professor Fabian Dahlström på egen begäran lämnar uppdraget senare under år 2000 av åldersskäl men står dock även framdeles kvar i den vetenskapliga redaktionen.

Förutom dessa personer har även magister *Timo Virtanen* varit anställd på arvodesbasis och professor *Peter Revers* (Graz/Salzburg) varit forskare på deltid i sitt hemland. *Tuija Wicklund* och *Kai Lindberg* har deltagit i korrekturläsningen.

Vid redigering av solosångsbanden har pianisten *Ilmo Ranta* bistått med sakkunskap. Professor *Hui-Ying Liu* har varit sakkunnig för det första bandet av pianoverk. Professor *Goss* har redigerat den engelska texten.

Redaktionskommittén

professor *Fabian Dahlström*
professor *Tuomas Haapanen*
lektor *Eva-Maria Hodel*
överombudsman, docent *Paavo Hohti*
professor *Esko Häkli*, ordförande
professor *Erkki Salmenhaara*
professor *Eero Tarasti*

Arbetsresultat

Under verksamhetsåret uppnåddes följande resultat:

1.

VIII/2 band 2 av solosångerna utkom (Tiilikainen)

I/3 symfonin nr 2, tryckningslov givet
(Kilpeläinen)

VIII/3 band 3 av solosångerna, sista skedet av
korrekturläsningen (Tiilikainen)

VIII/1 band 1 av solosångerna
(orkesterackompanjemang), framställning av notbilden
inledd (Kilpeläinen, Virtanen)

2.

I/1 Kullervosymfonin, redigeringen inledd
(Goss)

I/2 symfonin nr 1, redigeringen inledd
(Virtanen)

I/7 band 1 av de symfoniska dikterna,
Skogsräet, redigering pågår (Revers)

V/1 band 1 av pianoverken, manuskriptet hos
professor Hui-Ying Liu för granskning (Kilpeläinen)

VIII/4 band 4 av solosångerna, manuskriptet hos
pianisten Ilmo Ranta för granskning (Tiilikainen)

Externa kontakter

I nummer 3/1999 av tidskriften Musiikki ingår lektor Risto Väisänen's analys av editeringslösningarna och -principerna för Jean Sibelius samlade verk "Sibeliuksen 'pinnit'. Kommentteja Sibeliuksen teosten kokonaislaitoksen (JSW) editointiratkaisuista ja -periaatteista Höstkväll-laulun uuden edition pohjalta". Diskussionen om problemen i anslutning till verket Höstkväll fortsatte med ett inlägg av redaktionen som trycktes i samma nummer.

I Sibelius-Akademin hölls 7.12. ett forskarseminarium om musikforskningen i anslutning till Sibelius. Seminariet arrangerades av

professor Goss.

De projektanställdas övriga verksamhet i anslutning till projektet:

Fabian Dahlström:

En presentation av projektet i samband med utgivningen av det första bandet i Helsingfors och Berlin. En presentation av symfonin Kullervo i samband med konserter av Oslo filharmoniker i Oslo 16. och 17.9. En presentation av projektet vid forskarseminariet i Sibelius-Akademien 7.12. Artiklarna: "Sibelius samlade verk (JSW)" i Historisk tidskrift för Finland (84) 1999 nr 3 och "Sibeliuksen nuottitekstien ongelmia" i Helsingin yliopiston kirjaston tiedotuslehti 1999 nr 3. Två skivtexter i anslutning till Sibelius musik: Jubilate-körens skiva Music for mixed and female choir (BIS CD998) och Karelia-sviten (BIS CD918). Arbetat vid Breitkopf & Härtels arkiv i Wiesbaden 14.-18.1.

Glenda Dawn Goss:

Föredrag vid ett riksomfattande musikforskarseminarium i Jyväskylä 17.4.: Jean Sibelius Works: Background, Issues and Current Status. Arrangerat ett seminarium 7.12. i Sibelius-Akademien om forskningen kring Sibelius musik.

Kari Kilpeläinen:

Artiklar: "Jean Sibeliuksen kootut teokset - katsaus hankkeen alkuvaiheisiin" i Musiikki 1998 nr 3 (utgiven även som särtryck i samband med presentationen av det första bandet.) "Mitä Sibelius todella tarkoitti" i Classica 1999 nr 2, "Herra Sibelius, millainen on 2. sinfonian oikea muoto?" i Helsingin yliopiston kirjaston tiedotuslehti 1999 nr 3, "Jean Sibeliuksen koottujen teosten julkaisu alkanut" i Intervalli 1999 nr 1.

Veijo Murtomäki:

Artikel: "Sibelius-tutkimuksen nykytila" i Tieteessä tapahtuu 1999 nr

1.

Jukka Tiilikainen:

Föreläsning i musikvetenskapliga institutionen vid Helsingfors universitet om Sibelius-källmaterialet och forskningen. Artikel: "Kamppailua 'elämästä ja kuolemasta' - Jean Sibeliuksen lopullisia versioita jäljittämässä" i Helsingin yliopiston kirjaston tiedotuslehti 1999 nr 3. Texten på omslaget till Sibelius kantater på Ondine-bolagets skiva och föredrag vid presentationen av skivan.

Timo Virtanen:

Artiklarna: "Sibeliuksen Pohjolan tytär - käsikirjoituksen syntyhistoria ja ohjelmallinen tausta" samt "Sibeliuksen kaksoiskaaret - editoriaalinen ongelma" båda i tidskriften Musiikki 1999 nr 3. Föredrag "Sibelius's Symphonic Fantasy Pohjola's Daughter - Analysis and Programmatic Aspects" vid den internationella musikvetenskapliga kongressen i Vilnius 22.-24.4.

Kari Kilpeläinen och Veijo Murtomäki är medlemmar i organisationskommittén och Fabian Dahlström i hederskommittén för den tredje internationella Sibelius-kongressen som hålls år 2000.

Informationsverksamhet

Projektets hemsida på engelska är färdig och finns på adressen:
<http://hul.helsinki.fi/hyk/huk/proje/sibelius.html>

Media har visat stort intresse för projektet i samband med utgivandet av det första bandet. T.ex.: Vesa Siren, "Sibeliuksen koottujen teosten julkaisu alkoi", HS 11.2.1999 och Mikael Kosk, "Korrekturläsning i tjugo år", Hbl 12.2.1999. Dessutom har förlaget spritt information om projektet via egna kanaler. Projektforskarnas artiklar och föreläsningar har dessutom gjort projektet känt.